

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 10/1952

NYTT FINANSIERINGSSYSTEM FOR IKKE-KOMMUNALE BARNEHAGER I EN RAMMEFINANSIERT SEKTOR

Saksbehandler:	Agnes Olafson Lundemo	Arkiv: A10 &13
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
52/10	Formannskapet	29.06.2010

Lillehammer kommune

Saksframlegg

Saksb: Agnes Olafson Lundemo	Arkiv: 10/3088-1	Dato: 22.06.2010
------------------------------	------------------	---------------------

HØRING NYTT FINANSIERINGSSYSTEM FOR IKKE-KOMMUNALE BARNEHAGER I EN RAMMEFINANSIERT SEKTOR

Vedlegg

Faktaark: Nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager fra 2011

Sammendrag

Forslaget fra departementet om nytt finansieringssystem vil gi oss en økonomisk forutsigbar modell som kommunale og ikke-kommunale barnehager får tilskudd ut fra. Det nye systemet er en klar forbedring og muliggjør en sterkere styring av det helhetlige barnehagetilbudet gjennom kommunens budsjett.

Bakgrunn:

Regjeringen planlegger rammefinansiering av barnehagesektoren fra 1.januar 2011. Tidligere har det statlige tilskuddet til kommunale og ikke-kommunale barnehager vært øremerket. Med bakgrunn i telling i den enkelte barnehage pr. 15/12, har midlene vært tildelt via fylkesmannen ut fra barnas faktiske alder og oppholdstid i barnehagen.

Den 16.juni 2009 vedtok Stortinget forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansierte sektor.

Høringsnotatet om ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd har høringsfrist 31.juli 2010.

Høringsforslaget inneholder:

- Ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlig tilskudd

- Ny §14a i barnehageloven om krav til bruken av offentlig tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager
- Ny forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager

Fakta:

Ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlig tilskudd

Likeverdig behandling defineres som at ikke-kommunale barnehager får 100% av det tilsvarende kommunale barnehager i den aktuelle kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlig tilskudd. I dag er kravet 85% eller kostnadsdekking – fra 1/8-10 er kravet på 88% eller kostnadsdekking.

Forslaget inneholder to satser for tildeling av midlene:

Drift – en sats for små barn med heltidsplass og en sats for store barn med heltidsplass
Drift beregnes ut fra budsjetterte kostnader for kommunale barnehager.

Kapital – en sats pr. barn med heltidsplass, uavhengig av barnas alder.
Kapital beregnes ut fra kommunens kapitalkostnader i tilsvarende kommunal barnehage – hvis det ikke finnes, brukes nasjonale satser. Kommunen kan velge om den vil benytte nasjonale gjennomsnittssatser for kapitalkostnader fastsatt av departementet.
Kommunen kan velge å holde barnehager med særskilt høye kostnader til drift utenfor beregningsgrunnlaget.

I høringsutkastet ber departementet oss spesielt si noe om:

- Bestemmelsen om at kommunale barnehager med særskilt høye kostnader holdes utenfor beregningsgrunnlaget.
- De ønsker også innspill til hvordan kapitalkostnader skal beregnes.
- Det er en målsetting om at det nye systemet for tildeling av midler skal være enkelt og korrekt, departementet ber uttale oss om det
- I dag har vi ett telletidspunkt for beregning av tilskudd, 15/12. Departementet ber oss si noe om vi trenger flere telletidspunkter i løpet av året.

Ny §14a i barnehageloven om krav til bruken av offentlig tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager med tilhørende ny forskrift.

Kunnskapsdepartementet foreslår å innføre bestemmelser som sikrer at alle offentlige tilskudd og foreldrebetaling i barnehagen kommer barnehagen til gode:

I høringsutkastet ber departementet oss spesielt si noe om:

Departementet foreslår følgende regler som begrenser adgangen til å ta ut verdier fra barnehagevirksomheten:

- Forbud mot uttak utover rimelig avkastning på investert kapital
- Rett for kommunen til å kreve at barnehager der driften opphører, skal betale tilbake verdier akkumulert ved offentlige tilskudd eller foreldrebetaling
- Transaksjoner mellom barnehage og eier eller nærstående skal foretas på markedsmessige vilkår

Vurdering:**Ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlig tilskudd**

Forslaget innebærer at det kommunale budsjettet for drift av kommunale barnehager skal legges til grunn for beregning av tilskudd. I motsetning til i dag da de ikke-kommunale barnehagenes regnskap også tas med i beregningsgrunnlaget.

- Bestemmelsen om at kommunale barnehager med særskilt høye kostnader holdes utenfor beregningsgrunnlaget:
I Lillehammer har vi tre barnehager som er kostnadskrevende. To av dem er små barnehager som ligger under skolen. Den tredje er en mottaksbarnehage for flyktninger. Disse bør holdes utenfor beregningene hvis vi velger å beregne kapitalkostnader ut i fra eget budsjett.
- De ønsker også innspill til hvordan kapitalkostnader skal beregnes:
I høringsutkastet lanseres to alternativer;
 - kommunen skal beregne sine egne satser for kapitalkostnader.
 - kommunen kan velge å bruke nasjonale gjennomsnittssatser.

Hvis vi går for det første alternativet, vil det administrativt medføre en del arbeid for å få beregnet satsene første gangen, men slik vi ser det vil dette bli enklere når satsene først er fastsatt og bare må justeres i forbindelse med budsjettbehandlingen hvert år. Det minst arbeidskrevende vil helt klart vært å bruke nasjonale satser, men vi vet ikke nå om det vil bli en mer kostnadskrevende modell sett i forhold til å bruke egne beregninger.

- Det er en målsetting om at det nye systemet for tildeling av midler skal være enkelt og korrekt, departementet ber uttale oss om det:
Forslaget vil gi større forutsigbarhet i størrelse på tilskuddet de ikke-kommunale barnehagene kan forvente å få tildelt for et barnehageår. Dagens modell gir svært lite forutsigbarhet og det går ofte et halvt år av budsjettåret før de ikke-kommunale barnehagene vet hva de får i kommunalt tilskudd.
Den nye modellen er positiv i den forstand at satsene skal vedtas i den kommunale budsjettprosessen og det vil derfor vært klart i forbindelse med budsjettvedtaket i desember hva som kan forventes i tilskudd for kommende driftsår.
- I dag har vi ett telletidspunkt for beregning av tilskudd, 15/12. Departementet ber oss si noe om vi trenger flere telletidspunkter i løpet av året.
Alle kommunale og ikke-kommunale barnehager har alltid foretatt en telling pr år; 15/12, som danner grunnlaget for tilskuddet for kommende kalenderår. I tillegg har de kunne søke ekstra tilskudd hvis de tar inn to nye barn eller flere, og på samme måte har de fått redusert tilskuddet hvis barnetallet går ned i løpet av året. Det ser nå ut til at denne siste ordningen faller bort. Spørsmålet blir da om vi må ha et system for å øke/ redusere tilskudd til de barnehagene som eventuelt øker/ reduserer barnetallet i løpet av året.
Vi vurderer det som ryddig å forholde oss til en telledato som tidligere, men at vi lager oss et system for å kunne i hvert fall redusere tilskudd hvis en barnehage får flere ledige plasser, slik at vi ikke bruker penger på å opprettholde barnehager som ikke benyttes.

Ny §14a i barnehageloven om krav til bruken av offentlig tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager med tilhørende ny forskrift

- Forbud mot uttak utover rimelig avkastning på investert kapital
Vi ser det som positivt at det kommer en lovhjemmel som sikrer at det ikke tas ut overskudd utover en fastsatt grense. Det er viktig at dette blir konkretisert i loven. Hittil har kommunene hatt små muligheter til å foreta kontroll, da lovhjelmene har vært vage.
Kommunene har få ressurser til å drive aktiv regnskapskontroll med de private, så det er viktig at de selv må dokumentere sine transaksjoner. I tillegg må loven også dekke alle typer av private barnehager, ikke bare de som er organisert som A/S. Det er viktig at loven er mer konkret enn at man bare sier at eier av barnehager kan ta ut rimelig lønn uten at det konkretiseres mer hva rimelig lønn er.
- Rett for kommunen til å kreve at barnehager der driften opphører, skal betale tilbake verdier akkumulert ved offentlig tilskudd eller foreldrebetaling.
I den grad det vil være verdier å tilbakebetale, så støtter vi forslaget.
- Transaksjoner mellom barnehage og eier eller nærstående skal foretas på markedsmessige vilkår
Forslaget støttes.

Konklusjon:

Ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlig tilskudd

Forslaget fra departementet vil gi oss en økonomisk forutsigbar modell som kommunale og ikke-kommunale barnehager får tilskudd ut fra. Når beregningsmåten for satsene er fastsatt, og beregningene foretatt, vil det gi oss en enklere saksbehandling når tilskuddet skal utbetales. Det nye systemet er en klar forbedring. Det muliggjør en sterkere styring av det helhetlige barnehagetilbudet gjennom kommunens budsjett.

Rådmannen legger saken fram med slikt forslag til

V E D T A K :

Formannskapet slutter seg til endringene i lov og forskrift med de presiseringer som fremgår av saksframlegget.

Lillehammer, 22.6.2010

Annar Skrefsrud
Rådmann

Tjenesteområdeleder/ Fagenhetsleder

Formannskapetets behandling i møte 29.06.2010 sak 52/10:

Votering: Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak:

V E D T A K :

Formannskapetet slutter seg til endringene i lov og forskrift med de presiseringer som fremgår av saksframlegget.